

KORENI
novi roman
Dobrice Cosića



student

NEDELJNI LIST BEOGRADSKIH STUDENATA

GODIŠNJA SKUPŠTINA STUDENTSKOG GRADA

Veće učesće u samoupravljanju

Neiskorišćene mogućnosti za društveni život

Dve su glavne karakteristike godišnje skupštine Studentskog grada održane 26 decembra 1954 godine — diskontinuitet između izveštaja i diskusije i nedostatak zaključaka. Ako bi se tražili uzroci ovome, jedan od najvećih je svakako nejasnost finansijskog izveštaja koji je u glavnim potezima izrazio rashode prema planiranim prihodima bez detaljnijeg objašnjenja koje je za većinu studenata ostalo nejasno.

Međutim, s obzirom na pripreme koje su vršene, od skupštine se očekivalo mnogo više. Pre toga, studenti su pojedinačno po fakultetima održali sastanke na kojima su bili istaknuti kandidati za nov upravni odbor i razrađena osnovna pitanja za diskusiju. Pri tome su dva problema bila od osobitog značaja za konstituisanje života u novoj školskoj godini: učesće studenata u samoupravljanju domom i racionalnije korišćenje materijalnih mogućnosti za oživljavanje društvenog života.

KONTAKT SA STUDENTIMA

Učesće studenata u samoupravljanju i pomoć upravnog odbora u proteklom školskom godinama, sastajalo se samo u akciji za što masovnije dolazanje na konferencije koje su održavane dva puta godišnje pa čak i u tome je ponekad bilo neuspeha. Činjenica, da je od postanka Studentskog grada godišnja skupština svake godine morala da se odla-

že zbog slabe posete, što nije mi-moišlo ni ovu godinu, govori o negativnom shvatanju studenata da je dovoljno platiti uredno stanarinu i izvršiti sve obaveze prema domu. Razumljivo, takvo stanje je dovelo do toga, da upravni odbor nije mogao da postane pored upravnog i političko telo, već se više kretao u krugu sitnih praktičkih pitanja preuzimajući deo poslova administrativnog aparata doma. Retke su bile sed-

nice upravnog odbora na kojima se raspravljalo nešto drugo osim disciplinskih prestupa.

Pokušaj organizacije Saveza studenata i upravnog odbora da se studenti što masovnije uključe u probleme doma, ostajali su bezuspešni. Ranije, u začetku studentskog upravljanja tražena su rešenja u spratnim konferencijama, postavljane su spratne starešine itd. U nedostatku uspeha ta (Nastavak na strani 3)

Пише:

БОРА ЈОВАНОВИЋ
директор Института
за физичку културу

Данас се веома много дискутује о физичкој култури уопште па је неизбежно да се то питање у највећој мери третира и на Универзитету. Студенти су га покренули на свом конгресу у Скопљу захтевајући да се заведе и обавезна настава на Универзитету. Међутим, велика опасност за решавање питања физичке културе студената било је свођење целе дискусije на могућност или немогућност, корисност или некорисност саме обавезне наставе. То је била и слабост анкете коју

ФИЗИЧКА КУЛТУРА на универзитету

је покренуо „Студент“. Створио се тако утисак да су то једина решења. — Опасност од таквог постављања ствари била је утолико већа што је добром делу познавалаца прилика било унапред јасно да за увођење обавезне наставе за све студенте свих факултета не постоје реални услови. Није било ни материјалне, ни кадровске ни организационе базе, као што није постојала општа свест о потреби и важности, нити било какве традиције у раду на том пољу.

Ваш зато је веома потребно ту ствар упорно постављати много шире. Треба физичку културу посматрати у целини и у свој њеној замашности кроз све видове у којима се она може спроводити под данашњим условима. Јасно је да при томе данашње могућности треба да послуже само као полазна тачка за перспективно решавање. То не значи да ми данас не можемо говорити о обавезној физичкој култури, те чак и о обавезној настави физичке културе на њеним факултетима и отселима. Негде је она и потребна и могућа као напр. на

Филозофском, Природно математичком и Медицинском факултету. На другима је довољно захтевати само обавезно бављење физичком културом, или на факултативним часовима које организује сама школа, или у друштвима и клубовима добровољне иницијативе! Да ли ће у овом другом случају физичка култура бити уписивана у индекс и оверавана, то је даље питање и биће само природна последица решавања начелних питања.

У решавању овог питања студентска је организација опет покренула иницијативу. И скупштина СС Београдског универзитета је покренула дискусију и јасно је испољила став да физичка култура студената није само ствар њихове добре воље и њихових скромних материјалних и кадровских могућности, него у истој мери и задатак свих школа, од њихових савета па до органа школских управа. У крајњој линији и целе наше заједнице.

НЕ САМО ОБАВЕЗЕ СТУДЕНАТА

Да би се ствар лакше дискутовала ваља овде јасно поставити разлику између обавезне наставе физичке културе и усвајања метода њеног примењивања. У другом случају ради се о обавезном подвргавању систематском притиску физичким вежбањима у циљу решавања здравствених, васпитних, компензаторно рекреативних задатака у односу на саме студенте. У првом случају мора се остваривати један обавезан јединица (Наставак на страни 8)

Krug je zatvoren

Svojom poslednjom izjavom datom inostranim listovima, dva bivša političara — »voda« Dilas i satelit Đedijer — postali su dva bivša čoveka.

Pokazalo se da bučne glasnoše etičkih vrlina i humanizma nemaju u sebi ni toliko morala da se zaustave bar pred poslednjom silaznom stepenicom koja vodi u otvorenu izdaju.

Izjave o kojima je ovih dana bilo dovoljno reći u našoj štampi upućene su inostranim listovima što znači inostranoj publici, što opet — precizno rečeno — znači onim inostranim krugovima koji su priznati i postojani neprijatelji socijalizma i progressa uopšte. Time je krug konačno zatvoren. Licemerno zvuči izjava Dilasa na plenumu CK »mislim da i subjektivno ne bih mogao postati izdajnik svoje zemlje«. Jer, stara istina se ponavlja — kada se krene u vojnu protiv socijalizma, onda je to jedino moguće baš zbog subjektivnog stava. Za izdaju socijalizma nigde, a pogotovu ne u ovoj zemlji, ne postoje nikakvi objektivni uslovi. Za izdaju zemlje pogotovo.

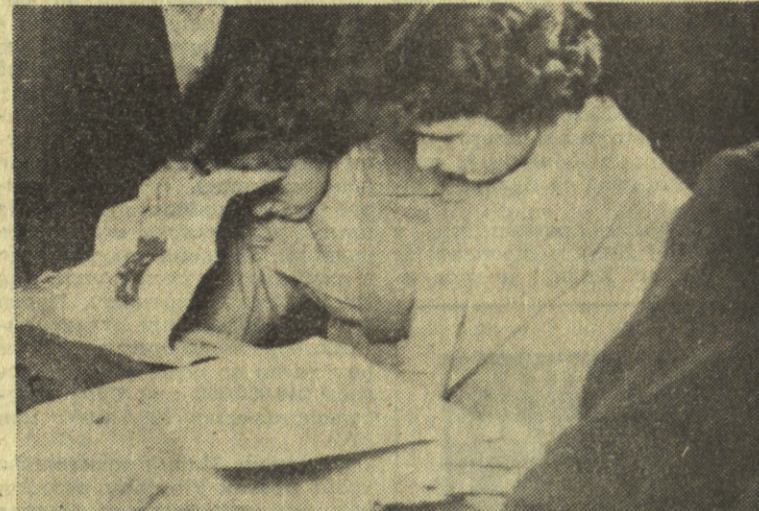
A efekat? Mali broj inostranih duša u Jugoslaviji dobio je ne mnogo slavnu prinovu. Ako je to nekome prijatno i pravo društvo — neka mu bude.

Bivši političari i bivši ljudi sa naše strane ne zaslužuju ništa više do prezir i gađenje.

ВЕЧЕ ИНДИСКЕ МУЗИКЕ И СЛИКАРСТВА

Клуб за међународну сарадњу Београдског универзитета приређује 5. I. 1955 године у својим просторијама — Шафарикова 7 вече индиске музике и сликарства.

Коментаре дају Ортоков Драгослав и Вида Бушман индиски студент.



Slika gore: Studenti ekonomskog fakulteta predaju prijave za januarski ispitni rok.

Slika dole: U društvenom klubu studenata medicine uvek je puno. Veliki broj studenata provodi ovde jedan deo slobodnog vremena da pročita dnevnu štampu ili odigra partiju šaha u nekom kutku kluba.



Počela je akcija za dobavljanje prostorija u kojima će studenti preko zime učiti. Gradski odbor socijalističkog saveza pružio je punu podršku i uputio pismo opštinskim odborima Socijalističkog saveza u kome ih moli da provere mogućnosti ustupanja prostorija studentima. Na slici: prostorije Osnovne organizacije Socijalističkog saveza u ulici Kneza Miloša.

Priprema se Statut Univerziteta

Univerzitetski savet formirao je komisiju kojoj je stavljen u zadatak da izradi statut Univerziteta. Komisija je održala jedan sastanak na kome je rešeno da se pristupi izradi statuta bez obzira na to što još nije donet zakon o univerzitetu NR Srbije. Na tom sastanku su prodiskutovane osnovne ideje, nabačena pitanja

i problemi koje statut treba da obuhvati, pravno formulise i reši. Komisija je stavila u zadatak jednom užem odboru stručnjaka da izradi predlog statuta koji će biti diskutovan na sastanku komisije, a kasnije predat univerzitetskoj i široj javnosti na diskusiju.

УЗ ПОСЕТУ ПРЕТСЕДНИКА ТИТА ПРИЈАТЕЉСКИМ ЗЕМЉАМА

ИНДИСКИ МОЗАИК

POVODOM PISANJA
»STUDENT MIRRORA«
**NETAČAN
PRIKAZ**

Огромна колонијална територија Велике Британије у Азији коју је она држала под својом влашћу више од два века, проглашењем независности Републике Индије 15 августа 1947 године подељена је на две огромне територије на Индију и Пакистан. Том поделом разбијено је и јединство ове територије.

Површина Републике Индије износи око 3.250.000 км². По величини претставља четврту државу на свету (Индија је дванаест пута већа од Велике Британије).

Први попис становништва у независној Индији спроведен је 1951 године. Индија је тада и-

мала 357.000.000 становника, а 1931 године имала је 318.000.000 становника, (Индија у садашњим границама). Сада има преко 360.000.000 становника. Просечна густина насељености износи 107 становника по км², а годишњи прираштај преко 4 милиона (више од 1%). Према том попису становништво је подељено на две основне групе: пољопривредно (пољопривредни најамни радници, закупци, ситни поседници укључујући и њихове породице) и непољопривредно становништво (велепоседници, индустријски и занатски радници, државни службеници и слободне професије укључујући и њихове породице). Према тој класификацији, становништво које живи потпуно или већим делом од пољопривреде износи 249.000.000 или 70%, а непољопривредно 108.000.000 или 30%.

Савремена Индија претставља прави мозаик у расном, верском и националном погледу. Оваква шароликост настала је током дуге историје као резултат бројних инвазија на индиско полуострво које су се често завршавале досељавањем нових племена односно народа.

Општи попис становништва Индије од 1951 године није извршио категоризацију становништва према кастама, већ према занимањима. Отуда се данас као приближно тачан број појединих религија узимају цифре према ранијим доста президним цензусима. Хиндуса има 84,99%, муслимана 9,93, хришћана 2,30%, Сикха 1,74%, Јаиниста 0,45%, Будиста 0,06%, осталих 0,53%. Хиндуизам као назив за религију није потпуно адекватан ни ти опште прихваћен. Напореда са овим срећу се још два назива (браманизам и ведизам) али је први термин ипак најчешће у употреби. Хиндуизам (браманизам, ведизам) не претставља религију у нашем смислу речи, већ скуп друштвених норми, од носно посебан друштвени систем чије су основне карактеристике: друштвена подела на бази каста и највиша слобода у избору божанства и исповедању вере. Споредно је да ли је припадник ове вере политиста, монотеиста или чак атеиста. Битно је само да прихвата Веле, праистара сазнања и правила за живот која су се очувала у облику усмених предања као основни вичу свога веровања.

Не зна се тачно у ком периоду давне прошлости и под којим условима су настале касте. Претпоставља се да су се појавиле као резултат одвајања победничких аријейских племена, која су приликом насељавања индиског полуострва желела да задрже привилеговани друштвени положај у односу на потчињене староседеоце и у том циљу створили непрестиве ограде. С друге стране, изгледа да су касте у тој најдавној прошлости била основа неке врсте друштвене поделе рада у примитивним заједницама, јер се оне не заснивају на различитим религијама, већ на различитој функционалној улози у друштву коју имају поједине људске групе.

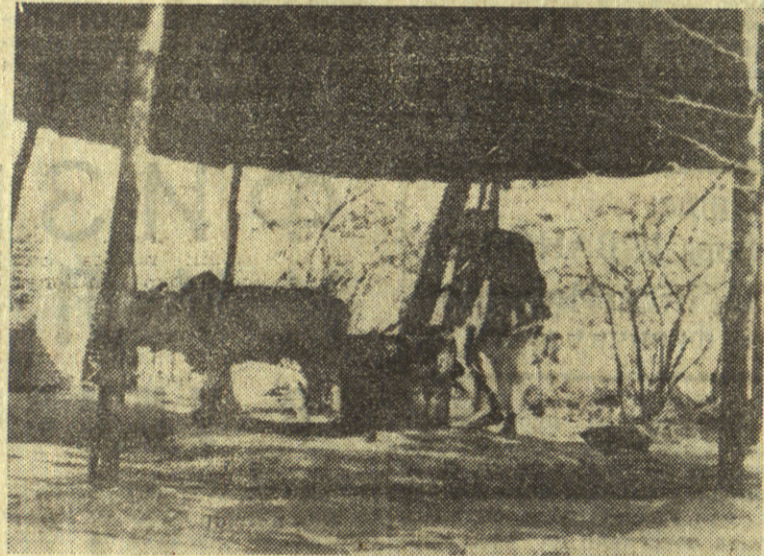
У целини узев религија претставља једну од најтежих препрека на путу општег прогреса данашње Индије. Снага религије и њен назадни утицај не долазе до изражаја толико због са мог исповедања верских осећања нити обожавања верских церемонијала и ритуала, колико у њеним преживелим обичајима. Илустрације ради може се наве-

сти, да је Индија најбогатија земља на свету у погледу крупне стоке (око 260.000.000 говеда) од које не само што нема економске користи, већ напротив, трпи огромне штете. Обожавање животиња није ограничено само на краве. Мајмуни се такође сматрају светим животињама и због верске заштите, размножавање мајмуна је фантастично. Често они чине веће штете за пољопривреду него поплаве и суше, јер у неким крајевима потпуно уништавају жетву.

Након ослобођења и проглашења независности, индиска влада је предузела озбиљне мере за ликвидацију каста. Први устав слободне Индије (усвојен 26 јануара 1950 године) забрањује сваку дискриминацију на основу кастинске хијерархије и тиме знатно доприноси њиховом уништењу.

ПОЛИТИЧКЕ ПАРТИЈЕ

На првим парламентарним изборима у ослобођеној Индији одржаним крајем 1951 године и почетком 1952 год. узело је у-



За изградњу нових индиских села користе се и ова средства

чешћа око 105.000.000 гласача. Право гласа имало је 175.000.000. Посланичких кандидата било је 17.500. У борби за гласове појавило се неколико десетина политичких партија, од којих је око двадесет партија било од већег значаја. Највећа политичка партија је Индиски национални конгрес који је добио 47.528.001 гласова, а у парламенту 362 места. Затим Социјалистичка партија Индије са дванаест места у парламенту, независни са 11 и тако даље.

Према попису од 1951 године, у Индији има 6.500.000 радника. Од тога фабричких 2.468.000 (мање од 1% становништва). Држава је признала право на синдикално удруживање и донела читав низ закона који регулишу многа питања у вези са радним условима (уредба о минималним надницама, уредба о компензацији у случају отпуштања са посла, уредба о регулисању послодавачко-радничких спорова итд.) Најважнији је закон о фабрикама донет 1948 године који је ограничио радно време на 48 сати недељно, утврдио мере за хигијенску заштиту радника и прописао остале услове рада (годишњи одмор, регулисање жена и деце итд.). Синдикални покрет и у данашњој Индији одржава у извесној мери општу политичку ситуацију. Највећи синдикални савези стоје под непосред-

ним утицајем или су чврсто повезани са појединим политичким партијама.

ПРЕКО ПОЛА МИЛИОНА СТУДЕНАТА

Последња процена броја просветних установа и броја ученика вршена је 1951 године. Према тој процени у Индији је било укупно 290.458 просветних институција са 25.820.000 уписаних ученика. Основних школа било је 220.000 са 18.352.000 ученика, средњих школа 25.000 са близу 5.000.000 ученика. Приватних школа различитог ранга 8.458 са 406.000 ученика и 31 универзитет од којих 11 је основано после ослобођења са 550.000 студената.

У Индији данас излази 6.762 дневних и периодичних листова. Дневних листова има 596, од којих 70 на енглеском језику, недељних 2.726 од којих 261 на енглеском и осталих периодичних листова 3.940 од којих 784 на енглеском.

Д. Г. Фалке још 1912 године снимом је први индиски филм „Раџа Харишандра“. Данас постоји у Индији више од 400 филмских продуцената који ра-

Organ Koordinacionog sekretarijata nacionalnih studentskih unija »Miro« koji u biltenkim vestima upoznaје javnost sa životom i radom studenata širom sveta, krajem prošle godine je netačno i dezinformativno preneo iz ljubljanske »Tribune« izveštaj o konferenciji pretstavnika studentske štampe u Jugoslaviji.

Dosada je »Miro« dosta objektivno prenosio vesti iz jugoslovenskih studentskih listova. Međutim, ovoga puta na njegovim stranicama mogli smo pročitati i ovakvu informaciju:

»U Ljubljani je od 29 oktobra do 1 novembra 1954 godine održana prva konferencija jugoslovenske studentske štampe. Glavni cilj konferencije bio je saradnja između mnogobrojnih studentskih listova širom Jugoslavije. Istaknuto je da teškoća leži u ideološkom cilju štampe (kurziv naš red.). Svi studentski listovi su manje ili više organi udruženja studenata Jugoslavije ali pri svemu tome izgleda da su neki listovi prilično skrenuli sa linije SSJ (kurziv naš red.) Takođe je primećeno da studentski listovi imaju suviše malu finansisku pomoć. Zbog hartije i cena štampanja koje su u znatnom porastu, studentska štampa u Jugoslaviji suprotstavlja se velikim teškoćama.«

Ovakav način pisanja »Miro« začuđuje naš utoliko više što je redakcija toga biltena imala dosta mogućnosti da i iz »Tribune« i »Studenta« ili drugih naših listova donese tačne informacije o prilikama i odnosu studentske štampe i Saveza studenata Jugoslavije.

Mi postavljamo pitanje, da li se tu radi o slabom prevodu vesti sa slovenačkog jezika ili o jednoj smišljenoj konstrukciji dezinformacije? Na osnovu čega kolege iz »Miro« upotrebljavaju takve reči kao što su »teškoće u ideološkom cilju« i »skretanje sa linije«, a da ih ne potkrepe nijednom činjenicom?

Mi se nadamo da će (ako se radi o grešci) ta greška biti ispravljena i da će »Miro« ubuduće sa više odgovornosti obavestavati svoje čitaoce o životu i radu studenata u Jugoslaviji.

Ako se radi o određenoj nameri — neka to redakcija »Miro« otvoreno kaže.

U svakom slučaju objašnjenje je neophodno.

M. C. V.

Часопис за међународно право

Југословенско удружење за међународно право као огранак International Law Association покренуло је током прошле године свој часопис „Југословенска ревија за међународно право“.

Циљ Удружења је да преко ове публикације оствари систематско праћење развоја међународних односа који су од утицаја на овај или онај начин на међународно право у свим његовим деловима. Часопис треба да послужи изучавању тих односа с обзиром да постоји све очигледнија тесна повезаност међународног права и осталих грана права, утицај које међународно право има на формирање домаћих правних схватања. Часопис такође има за задатак да доприноси међународној сарадњи у овој области стављањем на расположење резултате рада својих

сарадника домаћим и страним заинтересованим круговима.

Часопис излази три пута годишње на 160 страна са резимеима на страним језицима. Досада је изашло два броја, а трећи је у штампи. Материјал којим се бави је међународног карактера: међународно право у свим аспектима, политика, економика, социологија, дипломатска историја итд. У њему са рађују најбољи стручњаци друштвених наука наших универзитета. Овај часопис ће много допринети студентима друштвених наука на њиховом проучавању разних питања из тих области.

kroz stranu
studentsku
štampu

BURMA WEEKLY BULLETIN

Rangun — Na proslavi Dana slobode kolonijalnih zemalja, koju je organizovala Konferencija aziskih socijalista i kojom je rukovodio Antikolonijalni biro ASK, mase su u Rangunu i u svim ostalim gradovima Burme jednoglasno prihvatile rezoluciju u kojoj se optužuje kapitalizam u svim njegovim formama i traži od Ujedinjenih nacija da učinu vlast stranih zemalja nad potčinjenim narodima sveta.

Pretsednik aziskih socijalista je istakao u svom govoru da su tri glavna uzroka koja sprečavaju mir u svetu: poдела na blokove, ekonomska neravnoteža i kolonijalna vlast. On je podvukao važnost i značaj uništenja kolonijalizma u interesu svetskog mira.

Asta-Informationen

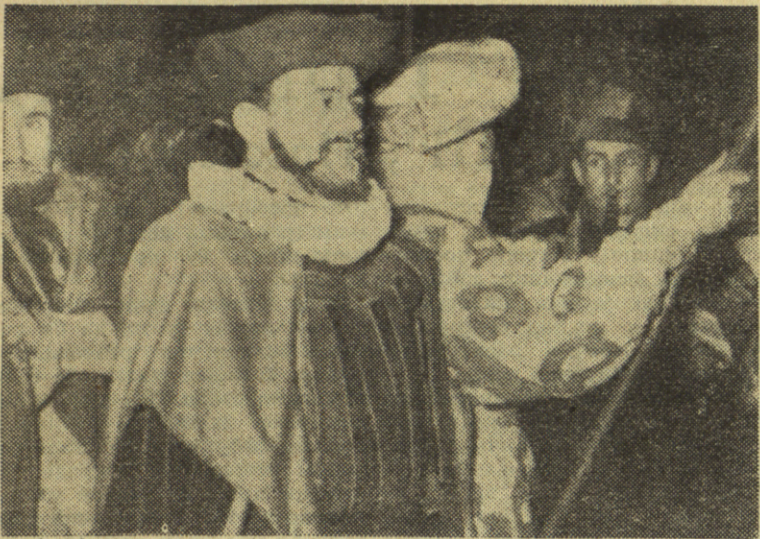
Finska — Novu veliku lutriju pripremaju finski studenti. Od 1949 godine kada su prvi put takvu lutriju priredili ostvarili su finski studenti na ovaj način prihod od 60 miliona finskih maraka. Veliki deo novca utrošen je za izgradnju studentskih domova.

Indonezija: Novi univerzitet u Surabaji zvanično je otvorio predsednik Soekarno 11 novembra ove godine. To je treći univerzitet u Indoneziji i on obuhvata fakultete: medicinski, stomatološki, pravni, poljoprivredni i pedagoški.

Jeune EUROPE

Pariz — Evropsko međunarodno verzetitsko takmičenje u sklanjanju okupiranih studenata — uče snike šest nacija: Austrijance, Švajcarce, Francuze, Italijane, Jugoslovene i Nemce, a održaće se od 3—9 februara 1955 godine u Obermergau (Bavarska).





SLIKA NEDELJE

U subotu, 26 decembra prošle godine održan je tradicionalni skok preko kože studenata Rudarskog fakulteta. Karnevalska povorka koja je ispunila ulice izgledala je vrlo pompezno i slavljenički. Na slici: deo povorke.

ПРВИ ПУТ И УСПЕЛО

Сала. Свечано украшена, са лампионима. Унутра — весеље, радост, лица озарена. Музика свира, час лагано, час брзо; парови се окрећу — и они: час лагано, час брзо... Рекло би се: дочек Нове године као и сви остали, по кафанама, школама, факултетима.

доказ? — И показа руком на салу.

— Да.
— Још нешто: узели смо обавезу на себе, да идуће године организујемо дочек Нове године на свим факултетима без икаквог алкохола. Да не буде као у „Скадарлији“...

РАСПОЛОЖЕЊЕ

А у сами весела атмосфера обузла је све. Бифе (да, постојао је и бифе) је опседнут. Нема ракије, вина, већ воћни сокони, воће (поморанџе су биле по 45 дина), колачи...

Долазе и сниматељи „Филмских новости“. Јака светлост рефлектора засењује. Главе се окрећу, а зујање камере оставља траг о овом првом јединственом скитњу у Београду.

И фоторепортери навраћају. За једним столом сликају са флашама и чашама (то су безалкохолна пића).

Колегиница са фармације Вида, „енглескиња“ Деса и мала Бела пријатно су се провеле — кажу. И остали су радосни. Задовољни.

Милош ЈЕФТИЋ

Веће учеће у самоуправању

(Nastavak sa 1 strane)

forma је напуштена и у ту сврху предузимане су разне мере. Одржаване су отворене седнице управног одбора, основане књиге примедaba, sazivane konferencije по факултетима, али nijedna од ових мера nije uspeła да заинтересује studente. Међутим, упоредо са nezainteresovanoшћу razvila се i jedna negativna pojava kod studenata да šalju anonimna pisma upravniku Grada sa raznovrsnim predlozima. Ima ih koja su puna malograđanskih uvreda, ali ih ima i takvih koja zaista sadrže konstruktivne predloge. I zaista, neobjašnjiva činjenica kada se zna да је upravni odbor предузимао све мере да uspostavi kontakt sa studentima.

SVAKI PETNAESTI STUDENT AKTIVISTA

У domu, prema povećanom kapacitetu од прошле године, станује око 2400 studenata. Sabirajući sve one koji aktivno sude-

luju у животу doma, dobija се poražavajuća cifra: u domu је aktivan svaki petnaesti student. Gde су ostali studenti? Da li су ових četrnaest studenata između svakog petnaestog toliko vezani за fakultet да im dom заista služi као hotel, samo за prenočište.

Ovakvo stanje u domu намеће озбиљно питање: šta треба učiniti да се studenti осете одговорним u domu isto као što се осећају одговорни i на fakultetu. Taj problem је uočen i у ту сврху је оформљена organizacija Saveza studenata u domu. Ali то nije dovoljno.

Fakultetske organizacije Saveza studenata треба više pažnje да posвете studentima u domu. A то се без великих napora može postići. Veća kontrola i odgovorniji stav fakultetskih odbora Saveza studenata može učiniti да studenti не shvataju dom као običan hotel, jer kad im је задужница dodelila dom на upravljanje, onda istinski треба njime upravljati.

LJ. STANKOVIĆ

DRUŠTVENA AKTIVNOST STUDENATA

Oglasne table po aulama, fabričke hale i pioniri

U sekcijama i klubovima

Već smo на ulazu u Medicinski fakultet. Levo је oglasna tabla. Ispred nje stoji dvometarski čovek sa plakatom u rukama. Prišli smo mu s leđa i zapitali ga, gde će staviti tu plakat, kad је tabla već puna. Odgovor је bio svakidašnji: More, ne brini sve će to brat da skrpi.

Na tabli zeleni, plavi i beli listovi pak-papira — uglavnom predavanja iz privrede, politike, umetnosti, priredbe, izleti, takmičenja i drugo.

— Vi ste sigurno iz tehničke sekcije upitali smo ga.

— Ja, jesam.

— Sigurno da imate mnogo posla?

— Ima more да се radi, jer ako hoćete да vam kažem sve ovo što vidite на ovoj tabli, svugde на ulazima instituta, klinika i dekanata на po dvadeset takvih plakata delo је tehničke sekcije. To је naš svakodnevni posao. Pošli smo u dekanat да tamo nešto „uhvatimo“. Čim smo се popeli uz stepenice, s leva nam се ukaza једна, a s desna druga tabla. Hajde да vidilo. Izgleda да су oni iz foto sekcije skinuli one slike sa letovanja. Pa i red је. Već dosta dugo су stajale. Zurimo, idemo u potporno. U potpnom nas је dočekao „čuveni“ Jova. Interesuje нас koliko ste podelili novaca ove školske године — „oko 4 miliona“ odgovorio је.

Pošli smo u odbor USM на IV internoj. Već је bilo dvanaest. U odboru smo našli drugaricu Mariju. Upitali smo је, gde bi mogli да dobjemo registar sekcija Saveza studenata.

— Izvolite, pogledajte šemu на zidu, pa ćete videti — rekla је. I zaista, на zidu u sekretarijatu visi hamer papir на kome је šema sekcija на medicini. Ako bi počeli да ih redamo onako kako су one poredane на šemi, trebalo bi да nam zeuzemo једну „šlajfnu“, ali umesto šeme napisaceмо nekoliko pojedinosti o našaktivnijim.

Danas, на medicini се zna да najbolje skuplja članarinu druga година, да су strelci osvojili на

poslednjem takmičenju Beograda 716 krugova što је i do danas vrhunac uspeha beogradskih strelaca. Da sekcija за stručni rad pored već nekoliko uspeših anketa, namerava да od 15 januara sprovede još једну važnu anketu u kojoj će učestvovati oko 150 medicinara mahom studenata pete године i apsolvената, među radništvom nekoliko industrijskih preduzeća. Foto sekcija uskoro otvara svoju prvu umetničku foto-izložbu. Od sportista „Medicinar“ једино се mogu pohvaliti rukometaši, jer су ove školske године ostvarili turneju po inostranstvu i u takmičenju postigli dobre rezultate. I o šah klubu može се reći dosta, jer је njegov rad veoma plodan: svakog dana održava се poneki turnir, bio то brzopotezni ili за osvajanje kategorija.

Društveni klub се smatra kao centar medicinara gde се diskutuje o politici, književnosti, filmu, muzici, likovnoj umetnosti, privrednim problemima i mnogim drugim stvarima. Jer društveni klub svojim radom то pruža studentima medicine. Bojim се да ćemo zaboraviti да napišemo i то да KUD „Mika Mitrović“ preživljava „nešto“, jer kruže priče на fakultetu да pojedini članovi uprave društva „nisu našli себе“.

Ko zna koliko bi се još moglo да piše о svakodnevnom životu i radu sekcija Saveza studenata medicine да се ima vremena i prostora. I koliko bi vremena trebalo да се obiđe svaka sekcija medicinara koje су smeštene u posebnom gradu velegrada — u krugu Medicinskog fakulteta.

S.VALČIĆ — L. MIRKOVIĆ

I van fakulteta

Aktivnost studenata на Filozofskom fakultetu ograničena је, kako су nam rekli u Udruženju studenata, на rad по sekcijama. Iako је rastrkanost prostorija velika smetnja u radu studentske organizacije, ne bi се moglo reći да је rad slab, naprotiv, oglasni plakate u aulama svakodnevno zovu на predavanja, književne večeri... Ova aktivnost ponekad prelazi okvire fakulteta...

VOZ JE IŠAO KA ZELEZNIKU

Jednog prijatnog decembarškog dana studenti engleske grupe prošli su kroz hale ogromne fabrike

»Ivo Lola Ribar«. Ostajali su pogledi na tamno sjajnim gvozdеним kolosima. Iako су satima bili u halama: »Nismo sve uspeali да vidimo« кажу nam. A nije то prva fabrika koja prima studente engleske grupe, niti је ovo prva година saradnje ovih mladića i devojaka sa radnim kolektivima. Možda bi trebalo reći да је ovom posetom samo obeležen ovogodišnji početak stare saradnje.

U prijatnoj је uspomeni ostalo prošlogodišnje predavanje о knjizi, koje су studenti ove grupe održali u fabrici »Anđа Ranković«. Ali predavanje о knjizi nije ostalo samo то, ono је kao i ova poseta Zelezniku postala most obostrane korisne saradnje.

Utisaka је mnogo:
— То је bilo najpriyatnije što sam doživela, kaže koleginica i ostaje на tom mestu prekinuta novim utiskom:

— I putovanje је bilo divno. Sunčani dan, harmonika, u furgonima. A tamo су nas drugarski dočekali. Puno nam pokazali iz procesa proizvodnje...

Mladić је ušao u seminarske prostorije:

— Evo, i ovaj drug može да vam priča, kaže devojka u crvenom. Još puno njih је prošlo i svi су nam pričali. Posle svake ovakve posete u seminaru је živo на nekakav poseban način. A čuli smo да i kolege sa istorije umetnosti odlaze u radne kolektive.

»TATA BELJINSKI«

Književno večе на fakultetu. Slušamo diskusiju. Drug koji govori је starijih година. Dobija се utisak да је došao, да sa једne visoke tribine održi predavanje brucosima, kako treba pisati. Pomenuo је doslovno i »Tatu Beljinskog«, i ilustrovao ga sa nekoliko naučenih fraza. Zatim је uzgred dodao да pročitani radovi nisu dobri i то је bilo sve.

Međutim, još једnu karakteristiku otkrilo је ovo književno večе:

— Vi sa desete grupe...

— A vi sa...

Otkrilo је да postoje frontovi između grupa.

Ako треба pozdraviti društveno kulturnu aktivnost, njihove nove oblike saradnje van Filozofskog fakulteta, isto toliko треба osuditi nezdrave pojave koje се javljaju на tom radu u slušionicama fakulteta.

Pioniri i tehničari

Ulazimo u učionicu dok prozivka još traje. Skoro sva mesta су zauzeta. Odmah postajemo centar pažnje. Najzad i formalnost oko prozivke је završena i једna vrlo energična devojčica, predsednik debatnog kluba, učenica škole »Petar Kočić« u Zemunu, autoritativnim glasom otvara sastanak kluba.

»Otvaram naš današnji sastanak на kome će nam naši stariji drugovi, studenti tehnike govoriti о našim odnosima sa Sovjetskim Savezom i istočnim zemljama.

Mališani od svojih trinaest i četrnaest година pažljivo prate svaku reč predavača koji biranim rečima spustivši се на njihov nivo znanja, izlaže materiju. Pored najbolje volje izmakne се neka nerazumljiva reč.

— Te sve zemlje су sateliti Sovjetskog Saveza, izlaže predavač. O jednom glasić iz publike.

— A šta је to satelit? Sada се prekida prvobitna nit misli, predavač objašnjava ovaj nerazumljivi izraz, а zatim sve teče normalno do sličnog slučaja.

Izlaganje је završeno i mališani postavljaju pitanja kakva се ne bi očekivala да mogu postaviti u svojim godinama.

Zašto је uklonjen Berija? Da li је u SSSR-u socijalizam ili kapitalizam?

Zeleeo bih да znam nešto о devetom zasedanju OUN.

Njihova radoznalost је najzad zadovoljena. No ovo nije sve.

— Zeleli bi да vas još koji put vidimo među nama.

Sta ih interesuje? Najzad су се odlučili за predavanje о organizaciji UN.

Milan POPOVIĆ

levi rakurs

ФИЛМСКА НЕДЕЉА

ПОЗИВНИЦА

6

Ова филмска комедија довољно не мора да буде ни много вредна у недоумици: богатство и дан. Важно је да је препреден, разноврсност духовитих ситуација, покретан и доброћудан... Зато циља ретко је. Отсуство шаблона при гледању филм треба рачуна и познатих трикова у стварати са много тога што је, ако рађу комичних заплета и неочекиваних обрти делују симпатично — уверљиво и у, иначе, ју да решава проблеме. Намера немогућим ситуацијама. Запра- да се публика пријатно и весело, већина ситуација немогућа до забави остварена је са мно- је. И не само ситуација и дета- го духа. Извештачене ситуаци- ли. Оновна мисао: друштвено је и односи, бар док их гледа- признање и богатство може по- мо, невидљиве су захваљујући стићи и у аристократско-бур- необичној и истовремено при- жујском друштву и син праље. родној глуми Алек Гиниса.

НОВЧАНИЦА
ОД МИЛИОН ФУНТИ

7

Када се зна да је овај соли- жује далеко већу похвалу. Али дно урађен филм, адаптација филм у коме је све дословно и истоимене Твенове приче, он- доследно преточено из литера- да уствари не би имало шта да туре, у коме је реч заменила се каже о самом филму, него само одговарајућа слика, ника- би пре требало говорити о Тве- ко није у филму оно што је новој литератури. Овај филм прича у литератури. Филм је рађен је са толико познате ен- већ одавно аутономна уметност глеске пажљивости и солидно- и отуда овакве адаптације, чак и сти да није ништа ни додато ни када их раде велики мајстори, не могу бити оцењене боље од просечних, мада оне имају своје велико практично оправдање, значајну уметничку уло- ва прича у литератури заслу- гу и допадљивост.

ОДА ДВОМИЛИОНСКОЈ БЕДИ
Бети Смит: ЈЕДНО ДРВО РАСТЕ У БРУКЛИНУ

Књига „Једно дрво расте у Бруклину“ припада нашој читалачкој публици још непознатом аутору — Американки Бети Смит. Рођена 1904 године, она спада у новију генерацију савремених америчких романисијера. До 1943 године позната као драмски писац. На идеју да пише роман стимулисана је Вулфовом књигом „О времену и реци“. Једно дрво расте у Бруклину“ изашла је 1943 године и одмах постало једно од бестселера. Аутобиографског карактера.

„Једно дрво расте у Бруклину“ помало изненађује комотно наративним маниром писца коме је далеко ближи Џорџ Елиот од рецимо Вулфа, Фокнера или Саројана. Без икаквих претензија за савременији изразом, Бети Смит се једино труди да претстави интимно доживљавање мале сензибилне Франси Нолан које, пишчевом смишљеном концепцијом нераскидиво везано за живот два милиона становника њујоршког предграђа Бруклина, — претставља на један сигуран, поштен и детаљан начин живот друштва у коме се креће Франси Нолан. Пишчево перо овлашно прелази преко вулканских задовољстава мале Франсисе која се састоје у капиталу од пет пенса, исто толико свемоћних колико и неприступачних, у ништа скупљој лутрији или жељи да се купи макар једна једина књига (идеал сасвим недостижан), преко мајке која мора да ради због тога што отац пије, не доноси кући довољно новца, преко стотине малих свакидашњих проблема обич-

них сиромаша недвосмислено стварних у свом типично свакидашњем и детаљном аспекту, прелази преко горких појединости — неминовних пратиоца беде — без горчине, без трага намере да се у фактима које пружа књига открије револт против друштвене неправде која диктира ове мале несреће. Иза редова убедљивих описа читалац непрестано назире благо и сетно насмешено лице Бети Смит — старије Франсис Нолан — која са задовољством евоцира мале непријатности улетпашане неумитним ружичастим ореолом успомене. Да није савршене детаљне убедљивости описа, догађајне историје у роману која је реалистички примерно адекватна, када би се ослонили на став аутора према овим догађајима, који може без тешкоћа да се установи, роман би претстављао поетизирани историју фактичког сиромаштва. Франси Нолан констатује још као сасвим мала девојчица да је новац дивна ствар, и писац и читалац су свесни да Франсис Нолан нема ни новца ни нарочитих изгледа да их стекне, али се ипак кроз редове провлачи звучни, замишљени, смирен и лаг мотив: како је било лепо кад сам ја била мала и сиромашна.

Врло је симптоматично за овакав став, намере и третман једне реалистичке гледане теме, — инстинктиван и веома неуверљиви амерички хепи енд, завршетак реалистичке епопеје интимно идеализираног сиромаштва који више не може да схвати као нефункционални сентиментални став аутора, већ претставља недостојно от-

ступање од поштеног пресликавања животних чињеница из Бруклина.

Треба поменути изразито хумане тенденције аутора изражене више кроз психолошку него друштвену концепцију Франсис. Она је у односу према свима које среће у овом, по броју личности, не малом роману спремна да тражи само оне чињенице и особине које одговарају њезиној претстави о добром човеку.

Што се тиче стила, реченица је богата, тече полако, без задржавања и без недостатка у изразу. Бети Смит се ни у једном моменту не плаши претеране опширности. Она читаоцу неће да ускрати ниједну дескрипцију. Казаће у свакој прилици шта је њен јунак мислио, шта радио, зашто радио или зашто није радио. Догађаји су претстављени многобројношћу карактеристичном за реалан детаљан опис типичног реалистичког писца.

И ако треба да се напише било какав закључак, треба констатовати три основне особине које карактеришу жанр, стил, манир, књижевне и друштвене претензије Бети Смит: једна дубока хуманост која се протеже подједнако на све људе, поштено реалистичко приказивање онога што је аутор доживео колико својом интелигенцијом, толико и непосредно емоцијама и благо, без јеткости, приказивање живота које би могло да буде јетко и никако да не буде благо због своје садржине и због тога што га је аутор сам проживео.

С. Селенић

ЕВО ДОБРОГ РОМАНА

Добрица Ћосић: „КОРЕНИ“, Просвета 1954

Прошла књижевна година, која је била обележена берићетом романа (Ивањи, Ољача, Потрч, Вучо, Јара Рибикић), Десанка Максимовић и др.), хтела је да се високо позлати. Њеног по следњег дана у књижевном излозла појавило се друго књижевно довињуће већ познатог пера Добрице Ћосића. Засада је неважно где се родио и како се школовао (сви српски писци доиста имају жуљевите руке животних искустава). Важно је да се родио један несвакидашњи роман, моћан по замисли, богат у податку, модеран у најздравијем смислу те речи.

Педагошки речено, нови Ћосићев роман обрађује породични и политички живот у српској провинцији крајем прошлог столећа. Конкану сочивост, окосницу романа, њену уметничку базу чини изразита породица Катићевих, породица која се дукатима озидала и на- трунила политичким страстима радикалског доба. Али, сочиво је само привидно прикупило светлост једног сировог буржоаског раста. Иза масовних сеоских збитаја, живот се разлива необично густо у више праваца, у више вертикала, а да се приповедна целина не посиви. Причање је скоковито, са изражајним балансом првога реда. Из говора ликова бије и њихов тамни неизговор. Аћим Катић, богати и трезвени сељак, радикалски посланик са свим мена политичке борбе оног времена, уткива се у ликове својих, светом њихових идеја и примисли, отуђених синова. Старији син, вредан као дабар (пошто прекомерним радом троши своје срећно бивање) већ угро-

жен импотенцијом и отсуством сваке сигурне љубави; други син Вукашин, типски постављен, али психолошки добро осенчен, њак је био, па студент париски и најзад београдски чиновник, отсечно равнодушан за очеве политичке игре.

Са необичним реалистичким еланом дочарана је Симка, Ђорђева жена која је вична домаћица, али бремене недосањаних љубави. Она иде у ону високу уметничку лозу наших жена, чији је модерни видик отворен Давичевом „Песмом“. Чудесно искуство крви и очију сложено је у личности бескућног надничара Николе. Из заседе свог густог искуства, он ће кадикад прекинути течну фабулу да би дошапнуо елиптисе древног српског хуманизма.

Роман „Корени“ доиста коренује једну типичну грађанску породицу чија ће лоза иритирати градове и чинити кроз генерације скокове који ће доћи и

што преображај врши у крајњим границама моћи. А те границе дивно су померене овом књигом.

Има романа који почетком својим делују густо, да би касније пали у ток разводњеног млека. Ћосићев роман је само привидно такав. Иза чудњачког летописа надничара Николе, долази фабула са блиским додиром свеселачке природе одређеног краја са низом узбудљивих сукоба. Али, Ћосић није затрпан податком који му први пада под перо, већ се будно реалистички надноси над кошмарским нужностима својих личности. Роман је писан течно, али има тежину живота и нервну сложеност сељачког који је још и разнолико м и шумадиском сеоском архипелагу. Писац није наметљив на начин ситно-реалистичког приповедача, не кроји и не прекројава ликове. Да би извојштио уметничку сабирност ликова, учио је на зре-



Д. Љубојевић:

МОТИВ ИЗ ВЕНЕЦИЈЕ.

до свилених хаљина, салона и клавира са потискиваним прасењем на чудног деду, находа Луку дошљака. Али, богатство Катићевих никако није на линији глембајевског сељака који злочином у реметисој шуми долази до дуката. Моравски сељак је првобитно глађу, па голим рукама, радећи и недељом, дошао до хрипке марјаша да би, бацивши се на трговину, ситним крајама на кантару дошао до капитала који отвара свет, али и потресе, психолошке и имовинске.

Реализам Добрице Ћосића има једну журишну, активистичку моћ: то је пир видовитости над прошлим спољашњим подацима и течни спектар кроз целу личност. У развојном огледу од романа „Далеко је сунце“ до „Корена“, извршен је непобитни пораст садржинског ткива и технологије писања, која извире из српске литературе, али је надмоћно надраста. Ако се најбоље приповетке наше, које су блиставо истрошиле дарове Лазаревића и Станковића, могу назвати дукатом нашег реализма, онда је ово Ћосићево ткиво дукат, али испуњен у високим пењима маптивне Србије. Права је еволутивна срећа млада писца што се тако стваралачки односи према материји и

лим текстовима садашњице, а том учењу српски роман доскора није био стваралачки вичан.

Има у роману и неисцрпне драматуршке снаге. Свака јарко изговорена или прошаптана реч кренула је у сукоб. И ноћу се јунаци ове књиге шетају дворштем кроз тамни оркестар сенки топола и јасенова. Аћим Катић има довољно политичког ината, чак и кад не зна за зреле начине борбе. Окупљајући се љаке пред општином, он их припрема на буну и сечу која се неодређена у смислу дотиче са бесмисленошћу. Сјајна литерарна монтажа изведена је у описима оне ноћи када се отац, и не желећи то, отуђује од својих синова.

О, Ћосићевој уметничкој инвенцији може се са уживањем писати и то писати много. Он ванредно присно осећа српски предео, његов метафорични сјај у сељаковој души и његово тајно преоблачење које и човеку крза трајање. Има понегде и мало манирисаног завршетка, ситне сличиче заснеженог друма или пробојног лајања сеоских паса, који затамњују већ тамне сукобе и агоније тек обогашене патријархалне куће. Уверљивост висског кванта домаћена је у опису расточеног и сувиш- (Наставак на 5 страни)

ПРЕМИЈЕРА У МАРТУ

„ЧЕТВОРИЦА У СОБИ“ Ј. ЂИРИЛОВА И М. БЕЛОВИЋА

„САВРЕМЕНИК“

Београд је одавно жељан више књижевних публикација и часописа. Та жеља је делимично испуњена појавом новог књижевног часописа „Савременик“ чији су уредници Велибор Глигорић и Душан Костић. У првом броју наилазимо на више познатих имена код нас и на доста просечне нове реализације њихове. Познати војвођански раписод Вељко Петровић доноси приповетку веома топлу по садржају и у његовом познатом реалистичком виду. Занимљива је, ипак, приповетка Вјекослава Калеба. Од песничких прилога са уживањем се могу читати само песме Стеве Рачковића и делимично метафором претрпана песма Првољуба Пејатовића. Десанка Максимовић доноси стихове који се мирне душе могу сматрати написаним још у почетку њеног песничког периода. Само за тренутак делују песме Григора Витеза. У фелтону Маријан Јурковић отвара полемички напад на критике Зорана Мишића. Иако уверљив у аргументу, Маријан Јурковић одвише оспорава заслужну критичку реч Зорана Мишића. У једном дугом напису Војислав Ковачевић напада „Југословенску књижевност“ Антуна Барца, (књигу коју је далеко лакше напасти, него написати.) Велибор Глигорић у доста сивом приказу говори о појави младих романописаца Ивана Иванија и Младена Ољаче. Блистави прилог овог часописа јесте есеј од старог енглеског есејиста Хенри Филдинга. Часопис није најбоље технички уређен, а цена му је 100 дин.

М.

У зимским капутима и под шаловима бранени се од хладноће велике сале за пробе, екипа Академског позоришта почиње једну од првих проба нове домаће драме „Четворица у соби“. Нове домаће и прве — студентске?

Драма „Четворица у соби“ младих драмских писаца Мирослава Беловића и Јована Ђирилова догађа се у једној обичној студентској соби. Има и мансарда, за сликање. Слушајући прве одломке изненадио нас је озбиљан дијалог који је продирао у питања искрености, смрти и смисла односа међу људима. Било је очигледно да аутори нису хтели да донесу кроки студентске собе у којој се нижу површне неозбиљности. У своју собу ставили су озбиљнији проблем. Питали смо их о томе:

— Да, нисмо хтели да дамо жанр — слику студентског живота. Избегавали смо те свакодневне детаље, жаргон. Почели смо од тезе да опште, велике теме односа међу људима постоје и у мирној свакодневници, нисмо хтели рат, спољну драматичку, сматрамо да се проблеми могу наћи на факултету, или у соби, свуда где живе људи. Квазититативну драму свели смо намерно на минимум. Колико смо успели показати реализација.

А шта је код вас водећи проблем?

— Пошли смо од односа према смрти. Младић је дошао у собу у којој осећа да заузима место другог, који више материјално не постоји, али је нападно присутан у ставовима тројице другова. Они ни-

како не могу да се помире са нестатком вољеног друга. Зато новодошли студент Марко наилази на невидљив зид.

Аутори су искористили сукоб између Марка и остале тројице да би се у томе сукобу разоткриле личности. У противљењу Марку, најжешће се истиче Владан.

— Владан у себи скривено носи, ни себи га не признаје, пакао, своје сумње, своје мале неверице (оно Саргрово, пако то су други прекренули смо: пако то сам ја.) И Марко носи некакав пакао, нема самопоуздања, ништа не ради, али је то код њега отворено. Може се борити с њим. Код Владана, то је затворено, он хипокритски тактизира, увек је прорачунат и прикрива се хуманизмом. Марков долазак извлачи га из равнотеже, он постаје нервозан, све оштрији док се сам не раскрикне, крајем трећег чина. Показује се ко је прави туђинац.

Драма је и на сировој читалачкој проби занимљива била. Има дијалога који су били права варијанта у хладној одаји за пробе. Али, заслуге за све те ваљане наговештаје морамо поделити између полетног редитеља М. Беловића и вољног ансамбла над којим се, темпераментом и проживљеном улогом Марка, већ у почетима њеним, истиче Урош Гловацки.

— Када ћемо гледати премијеру?

— Београдску премијеру гледаћете 15 марта у Београдском драмском позоришту.

— Зашто београдску? Значи ли то да се драма спрема још гдегод?

— Да, у Љубљани су је примили са замишљањем. Месно гледалачице откупиле је драму и очекује режисуру М. Беловића — он иде августа, а септембра очекујемо премијеру.

Са глумцима нисмо стигли да разговарамо. Уосталом, њих ћемо чути 15 марта.

Милосав Мирковић
Душан Макавезеј

КОРЕНИ

(Наставак са стране 4)

ног тоцила, које се као реликвија из устанака чувала и временом прелазила у обману о предњаштву породице Катићевих. У блиставу огрлицу описа улазу и она покретна антитеза о житу слабих стабала и сумњивог рода.

Покренут између истине факта и истине духа, млади романсијер се не препушта матици збивања и не увија се у шарен губер бледих илустрација. По захватности целине, по позорју времена које слика, по маштовитим теренима и високом реалистичком вилу, овај роман је један од врхова српске прозе уопште. О њему ће се још много говорити.

Милосав Мирковић

Песма о глави

Додирујем
куће
озго
и одоздо
и све што сусретнем
додирујем

По два смо увек само.
Гледамо се.
а тесно ми је.
Због свачег израстам
да га савладам.
да га надживим,
да будем бољи
да бих могао да живим.
Додирујем. Гвозден сам.

Одлазим.
После сваке остављене ствари
осећам језу
и боли ме глава.
Мене често јако боли глава.

Томислав ЦВЕТКОВИЋ

Р. П.



Д. Љубојевић: МОТИВ ИЗ ВЕНЕЦИЈЕ

PRO et CONTRA

sa studentskih galerija

„ПОП ЂИРА И ПОП СПИРА“ У БЕОГРАДСКОМ
ДРАМСКОМ ПОЗОРИШТУ

Водвиљ на силу

Док сам, одавно, читао „Поп Ђиру и поп Спиру“ остојоко књижице, није тако неуверљива, с „Кадоком“ и „Плавом птицом“, ова опширна књига у којој се мало шта дешава, била је, од прве стране, од описа банатских тротоара, много занимљива и за дечака. Да је неко хтео да ме поучи како само сиже, заплет не чини књижевно дело привлачним, требало је да ме одведе на ову драматизацију. Ту је остао само најдинамичнији део књиге, а ипак је било досадно.

Миња Дедић, у племенитој намери да ма на који начин обогати сушићу домаћи репертоар, хтео је од Сремчевог дела да начини водвиљ. Велико је питање да ли од ове слике средине у којој царују спорост, ждранице и панонско блато и прашина, може да се начини жива, лежерна позоришна игра без штете по изворник. Дедићев покушај је аргументативан, баш зато што нико — речећи с истом сврхом — друкчије не би могао и да поступи. Свако би, као најживљу и „најсмешливију“, морао да изабере епизоду са зубом и да у њу уклопи остале догађаје у вези с отимањем око младог учитеља. Па и тада се, као ни Дедић, не би могао отети мирној, старинској комедији нарави. И десило би се оно што се овога пута десило: биле су то вероватно најбоље сцене претставе (долазак учитеља код поп Спира, удварања Шаце, берберина и исечци из живота у поповским кућама).

Остало је само бледа сенка сочних странаца популарног романа. Село спенографа Властимира Жедринског (међу брдима?) настањено је чудним, апстрактним личностима које само некад потсете на лица из оригинала. Наилазимо се пред старим, добрим познаницима који су се изменили и то нам се чини као нељубазност.

Понекад је тешко разликовати мане прераде од мана извођења. Има се утисак да фрау Габријела, најбољег учитеља, от

В. Д.

Књижевна недеља

ПРЕОКРЕТ У СИСТЕМУ КЊИЖЕВНИХ ВЕЧЕРИ

У читавом систему књижевних вечери на Филозофском факултету ове јесени одиграо се преокрет. Књижевног четвртка је нестало. „Видици“ више не проређују најпосећеније вечери. Књижевни клуб групе књижевности „Јован Поповић“ води данас главну реч јер има највише публике, иницијативе и људи који пишу.

★

Студенти прве године књижевности дали су две вечери од којих је вече студената светске књижевности донело више свежине и четрдесетпетници. А од младих учесника најгласније је проговорио песник Петар Пајић који је први показао да не лута и не живи у сомнамбулном тражењу животних садржаја, поетског садржаја или стилских форми. Његове песме нису исфорсирано градске не беже од живоднејних симбола које купу свуда а највише у ширини њива и река.

Бруцошка се поезија не може огласити напречац једно-смислено али ипак има извесних заједничких црта код ње. А то је одсуство лирских симбола. Ова је поезија без одређених односа према људима и ствари. Ствари су још увек најпре ствари а не замена људског — симболика. Песничко биће се претставља као апсолутно усамљено; понекад ће се учинити да је то поезија човека који осећа само своју тежину и ништа изван себе.

★

Вече посвећено двадесет деветој годишњици смрти Јесењина било је на славистичкој групи посећено од једне нове и доста нехомогене публике која није била састављена само од студената Филозофског факултета или књижевности.

Реферат Е. Петровића био је слово дубоке љубави и пошто-

вања али референт као да се у тренутку удаљио од песника и рекао на веома заобилазан начин да је смрт Јесењина била неизбежна, условљена субјективним у песнику. Да наведемо две основне тезе: За Јесењинову смрт није криво друштво. А одмах затим: револуционарни преображај друштва довео је до стања у коме су Јесењинове песме сувишне, никоме не требају нико их не цени и не тражи.

Најпријатнију и мелодичну интерпретацију Јесењинских песама дала је Гордана Ковачевић.

★

Дискусију о „Квартету“ Миљовића, Пејатовића, Јовановића и Тимотијевића започео је уводном речју П. Палавестра. Испољена тенденција ка класификацији песника по генерацијама и то срећним и несрећним изазвала је реакцију Ђуровића.

Срећна генерација, по Палавестри јесте ова најмлађа а њу започињу четворица у „Квартету“. Њима је старија генерација отворила врата, ако не отворила а оно бар отшкринула.

Ђуровић је изнео своје мишљење да се границе тако оштро не могу повлачити.

М. Мирковић је најпрецизније указао на позитивне вредности „Квартета“.

Вече није дало одговор на питање које су дискутантки врло радо постављали: ко је најбољи од четворице? И добро је што није јер то је знак да се поезија четворице прима без резерви које свака жеља за оцењивањем неизбежно намеће.



VI izložba Foto kluba VETERINARSKOG FAKULTETA

Foto klub Veterinarskog fakulteta priredio je krajem decembra prošle godine u prostorijama društvenog kluba Šestu izložbu radova svojih članova. Učestvovalo je šesnaest autora sa četrdeset i sedam fotografija. Za razliku od ranijih, ova izložba odlikovala se masovnošću učesnika i raznovrsnom tematikom fotografija. Međutim, kvalitet radova nije bio na nekom višem nivou, uglavnom zato što su izlagali većinom mladi članovi. Mogla bi se učiniti još jedna primedba. Bilo je vrlo malo fotografija iz života i rada studenata na fakultetu. Podeljeno je nekoliko nagrada. Prvu nagradu dobila je fotografija Svetislava Vasića »Pod neonskim svetlom«, dok su dve druge nagrade dodeljene radovima D. Markovića i T. Smiljkovića: »Tragom tračnica« i »Ispod podvoznjaka«.

ТЕШКОЋЕ И ПЛАНОВИ

Povodom poslednje izložbe, posetio sam prostorije foto kluba i u razgovoru sa predsednikom Cakićem, saznao neke pojedinosti iz njihovog dosadašnjeg rada. Osnovan 1948 godine, foto klub je za proteklih šest godina postigao lepe rezultate u svom radu. Kroz stručne kurseve koji su održavani svake godine, obuhvaćen je veliki deo studenata, a pored njih i izvestan broj učenika dve beogradske gimnazije. Pre nekoliko godina klubu je poverena organizacija prve univerzitetske izložbe u foto klubu Beograd, dok je nekoliko članova uzelo učesća na republičkim izložbama u Nišu i Krajujvcu. Međutim, u početku je bilo vrlo teško. Počelo se vrlo skromnim sredstvima, tako reći bez ičega. Članovi su donosili privatne stvari da bi sebi omogućili rad. Njihovim zalaganjem оформљена је лабораторија и набављено неколико основних ре-квизита. Па и сада клуб ради по неповољним условима. Просторије су недовољне, лабораторија без воде и слабо осветљена, а прилично теškoће у раду приčinjava недостатак апарата за увећаванje који је неопходан за изложбене радове. Дотације које је фото клуб прима од Универзитетског одбора недовољне су за набавку неопходног материјала и одржавање лабораторије. А других материјалних средстава клуб нема. Говорећи о плановима у новој години,

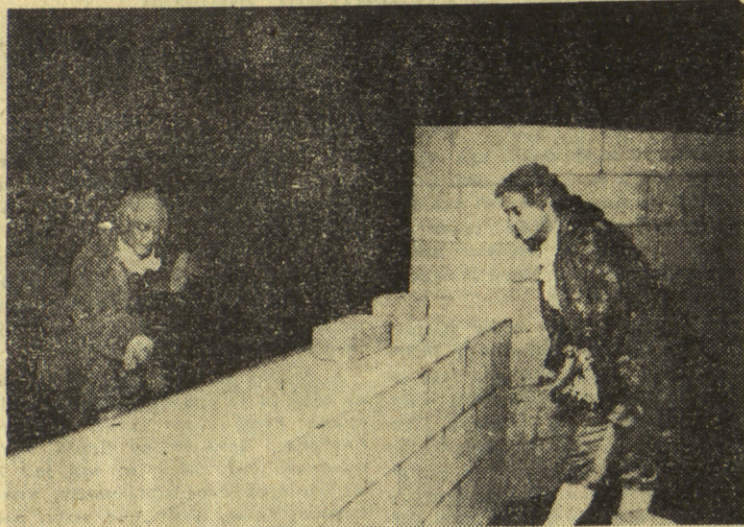
Cakić je istakao da su oni s obzirom na materijalne mogućnosti i uslove pod kojima se radi vrlo skromne. Predviđeno je organizovanj tematskih konkursa uz pomoć foto kluba Beograd. Karakter i namenav ovih konkursa, koji će predstavljati novinu u njihovom radu, su veće aktiviranje članova, podizanje kvaliteta na viši nivo i odabiranje radova za godišnje izložbe. Uspostaviće se i tešnja saradnja sa SD »Veterinarom« i društvenim klubom koja će imati za cilj manifestiranje kroz fotografiju sportskog i društveno zabavnog života na fakultetu. Naš glavni zadatak, rekao je na kraju Cakić, ostaje kao i dosada obuhvatanje što većeg broja studenata i dalje usavršavanje naših članova.

Za rad foto kluba postoji veliko interesovanje na fakultetu. On je za poslednje tri godine najbolji na Beogradskom univerzitetu i zato je potrebno obezbediti mu veća materijalna sredstva da bi u svom radu postigao još bolje i plodnije rezultate.

M. DORDEVIC



24 decembra održana je na pravnom fakultetu godišnja skupština kluba za Ujedinjene nacije studenata Beogradskog univerziteta. Na slici: radno predsedništvo.



Ростанове „Романтичне душе“ у извођењу студената Позоришне академије

Позоришна академија добива свој студио

Интересантно ће свакако бити извођење ових драма без стандардне класичне опреме, без реквизита, без икаквих техничких ефеката који често могу да надоместе инвенцију и глумаца и редитеља. „Најважније за Студио биће да истакне замисли редитеља и глумачко о-

КАРАКТЕР СТУДИЈА ЕКСПЕРИМЕНТАЛ- НОСТ

стварење“ — рекао ми је један од будућих редитеља овог Студија.

Академија за позоришну уметност отвориће у јануару 1955 године свој студио у дворани Дома културе Западни Врачар. У овом крају без позоришта наишло се на разумевање управе Дома културе која је дала милион динара за адаптирање дворане. Академија досада није имала своју сталну сцену.

У јануару прве претставе

Већ у јануару Академија ће приказати већ спремљене претставе: Крлежино „Краљево“ (класа професора Танхофера), „Механа на главном друму“ од Чехова (Класа Мате Милошевића), „Љубавно писмо“ од Косте Трифковића и Вече индиске поезије и музике (класа Виктора Старчића) у сарадњи са Музичком академијом.

Поред испитних и дипломских претстава у режији професора Академије, публика ће видети и самостална остварења младих редитеља Огњенке Милићевић, Љубомира Радичевића и Владимира Петрића.

У репертоару ће бити заступљена драма, од класичне индиске и јапанске, досада непознате нашој публици, до модерне: Камилев „Неспоразум“, „Острво коза“ од Уга Бетија, „Човек радар“ од Сигурда Евенсмаа. Биће приказана и „Сабрина“ која се управо даје на Бродвеју.

Академија тражи свој специфичан стил

— Студио ће омогућити — наставио је млади режисер — да Академија створи свој специфични стил (камерни карактер стила, првенствено) који је и досада постојао али интерно, на појединим класама, и није се могао у целини приказати публици. Јер су претставе давале повремени и неплански а глумци и редитељи су одлазили у разна позоришта где су морали да се утопе у стил дотичног театра. Сада ће Студио бити у стању да задржи своје чланове и по завршеним студијима. Нешто као постдипломске студије.

— Има толико важних ствари — додала је Огњенка Милићевић. Директор са публиком много значи и за редитеља, а поготову глумца Поред тога моћи ће да се оствари дубље упознавање директора позоришта и младих талената.

Р. Попов

М. МИЛОРАДОВИЋ

INDEX

...ИЛИТИ „ЗВЕРИЊАК“

Петак ове школске године. Бруцошка група за вежбе из руског језика на Филозофском факултету од 14—16 часова.

— Но, је ли ово зверињак! Зверињак! — викнуо је наставник.

Часови се одржавају у собичку величине 4x5, претрпаном капутима у ове зимске дане и претрпаним клупама, да се једва између њих пролази. Зато друг који донесе књиге „Родная литература“ пре часа почне да их баца још са врата и оне лете до задњих редова, да би се задржале на букетима уздигнутих руку, на нечијем челу, или одбиле о зид.

А док још наставник не заврши час, руке полазе капутима што висе по прозорима и што су наслагани на катедри.

Тако је било и оног петка када се чуло са катедре:

„Зверињак, но!“ Тако је и сваког петка до данас.

Требао би размислити, другови бруцоши.

Б.

НЕОБИЧНО...

Час предвојничке обуке за студенте прве године Ветеринарског факултета. Бруцоши с пажњом слушају: пиштољ м-33 је ватрено... итд. изненађен поглед посматрача застаје уперен негде у средину слушаонице. Тамо заједно са осталим студентима — мушкарцима, предавање слуша једна девојка. Упитао сам је после часа, како је она ту доспела. Одговорила је: „Па, ето ја сам једина девојка на првој години ветерине и пошто нас нема више, морам да слушам и учим наоружање Армије. — Осмехнувши се додала је „Интересантно је, а није ни тешко“.

Заиста интересантно.

...И СМЕШНО

Семинар за југословенску књижевност у саопштењу студентима о полагању испита из теорије књижевности у јануарском року каже између осталог да се пријављени испит не може одгодити ни лекарским уверењем: Ради тога... Моле се студенти да већ сада почну чувати своје здравље да им то (тј. лекарско оправдање) не би било потребно закључује се у сапштењу.

В. М.

ХУМОРЕСКА

НЕПРОНАЂЕНО НИШТАВИЛО

Нису баш сви учесници књижевне суботе, нису баш сви имали браде из колумбовски једноставног разлога јер је било и носавих.

Али су зато сви били бучни и уметници. То вече није донело значајних резултата у дискусији јер се већ по безброј пута поновило да је поезија мистериозна и да свака копулација живота и поезије неизбежно мора да доведе до духовног канибализма, до тога да тај сурови свет поједе поезију.

Једна безазлена бруцошкиња је све то слушала и одмах је замислила неке сурове људе који кад устану из кревета, умију се и оперу зубе, оду да доручкују по две песме и једну чашу јогурта.

Но њено срце је већ брже закуцало кад је у зеленкастом монгомерцу на сто наскочио велики песник. (Он је зелен ко трава зелена крај Варадина у песми Марко Краљевић и Вуча Ценерал. У души својој бруцошкиња је већ извела ову помало књишку али свежу компарацију).

Зачуо се груби глас који из саме церебралне текућине покреће своје вибрације одјукујући у шупљојвали као песник у шупљини васионе; у тој пећини медвела великих и малих почео је рецитатор и песник:

Нико
Распрнуо се
и пао
из ничега
у ништа

Распрнуо се
прнуо се
крнуо се
и попео
опео
на ништа
Пишта

и скочио
очио
бочио
точио
у ништа

Овај дубоки лирски сенс. Ова пасивна лирска агресија, овај комплекс распадања занео је и обухватио спирите присутних. Иако је у песми нађено неколико трулих и писарских места — она је високо оцењена. Замерке су нађене, јер забога, крснуо се, није ли то директна проповед крсне славе?

А сви прави уметници треба не само да раскрсте са политиком, него тим пре са религијом. Па онда овај Пишта. Није ли то проповед чисто политичких категорија као што је уска националност и остали феудални појмови. А поезија, зна се, мора да буде чиста. Зашто се политика тако безобзирно меша у песништво.

Егзалтирани лирским флуидом песме присутни су одлучили да емфатички и импулзивно следе ње зине божанствене ритмове итмове. „Попнимо се на ништа!“ викала је маса младића. „Скочимо очима у ништа!“ викале су девојке. „Распрнимо, прснимо! Попнимо опнимо!“ цела се сала орила од оргијања лирике. „Ох како ме узбуди и понесе ова дубинска лирика“ рече бруцошкиња.

И пошли су да траже ништа да би се попели на њега и да би скочили у ништа. Јер да би се скочило мора се попети на нешто. Али они нису могли да нађу то ништа на које треба да се погну.

И зато ни дананас нису скочили у ништа јер нису нашли одакле да скоче и гадно су се разочарали очарали.

Р. Попов

Д. НАЈМАН
С. СЕЛЕНИЋ

Разговори кроз Немачку

Тема овог писма — ако може да буде говора о некој заједничкој теми будући да се ради о много тема, мишљења, често сасвим супротних, обухваћених написом — биће разговори, најшире речено. Најме намера ми је да изнесем често врло интересантна мишљења младих људи са свих пет континената са којима сам се сретао и разговарао, првенствено о Југославији а затим о Немачкој.

Највећи број актера у овој реформи, репортажи, срео сам у центру за омладинске организације који се налази на неких десет до двадесет километара од Минхена. Почев од особља које је национално изузетно хетерогено па преко стотине људи најразличитијих националности и боје коже ова не нарочито упадљива зграда претставља веома погодно место за размисање ове врсте. И када се забораве физиономије, што често бива, центар ће да претставља стечисте често наивних, понекад лаичких, понекад духовитих, често добро смишљених.

тив њих. Испричао ми је једну врло интересантну анегдоту:

Пре отприлике годину дана долазила је једна француска студентска организација са намером да преговара са Немцима о проширењу културне сарадње између њихових студентских унија. Између осталог били су према програму примљени и код баварског министра просвете. Ушли су у собу са удобним фотељама у чијем се дну налазио његов писаћи сто од махагонија. Када су гости поседали у фотеле, ваљда у намери да олакша почетак конверзације, баварски министар просвете је рекао:

— Видите, у тој фотели у којој сада седите седео је једанпут Хитлер.

Франц сумња да је ова са добром намером направљена примедба у исто време и симптоматична за стање у Немачкој и психу овог министра мало по могла будућој конверзацији. Када су излазили Француз је загрлио једног немачког колегу и рекао:

— Видите, наше две земље се разликују у много чему, али имамо једну ствар заједничку: глупе министре.

— Шта мислите о свему томе, пита Франца када је завршио причање. Да ли је уједињење у вези са сталном латентном опасношћу оживљавања Хитлерове традиције опасно. Аденауер?

— Аденауер се плаши поновног уједињења као што је то и он рекао. Многи мисле тако и ја им верујем...

Ситна риба

Господин Гунтер, ради на документацији. Био је војник само при крају рата и бадио је пушку чим се прва могућност за то указала — тако он макар каже. Воли да прича слажући разнобојне картоне. Увек када разговарам са неким мало старијим Немцем желим да га упитам: шта сте ви господине, госпођо, госпођице радили од 1935 године до 1945. Међутим, не питам их и остаје ми само да замишљам.

Гунтера сам питао. Не. Он није био члан НСДАП-а (Немачке национал социјалистичке радничке партије).

— А колико их је било?
— То се не зна. Ни ми, ни Американци нисмо о томе објавили податке. Али ко није био члан партије, сигурно је био у некој женској организацији и Хитлерјугенду.

— Шта је сад са њима?
— Ништа, ту су. Закон о денацификацији је био типична немачка наивна глупост. Ситна риба извукла дебљи крај. Они значајнији су олако прошли.

Први који има храбрости

Анри је Француз. Потиче из селачке породице и студира политичке науке. Алзашанин је и говори немачки као и француски. Разговарамо о Мандес Франсу и Индокини. Каже:

— Мандес Франс је човек који нама треба. Он је пре свега економиста, то значи човек који полази од реалних ствари. Доста смо шарлатана имали. А с друге стране, он је најзад први који је имао храбрости да учини



оно што већина Француза већ годинама жели — да прекине тај срамни рат.

Анри је убеђен да ће Мандес Франс успети. Само каже он, треба видети сву глупост њиховог система. Јавно мњење је одушевљено Мандесом, а ипак може врло лако да се деси да га Парламент сутра на некој седници због неких ситница обори.

— Нека га само густе, па док среди спољно-политичке ствари, видећеш шта ће он да учини за економику земље.

И на крају неколико речи о нашим. Дванаест студената са енглеске групе Филозофског факултета из Београда посетили су данас Минхен. Били су на брању јагода у Енглеској. Зарадили су нешто пара, нешто су видели, имали малу праксу из језика.

И мада ја не познајем добро град, изашао сам усусрет њиховој жељи, тачније писму чији аутор касније никако није могао да се установи. Мој план је требало отприлике овако да изгледа. Обилазак града, музеја пивнице итд. Ја мислим да ћете разумети каквим сам се мотивима руководио када сам га правило. Полазио сам од претпоставке да ће њих баш ове ствари највише да интересују и мислио сам да нисам направио ништа оригинално и да је сасвим сигурно да је овај план једини могућ за људе, интелектуалце, студенте који долазе у неко место које никада раније није видели. Међутим, план је био једногласно одложен (читај одбачен). Био сам заборавио најважније радње. И пошло се по радњама. Ту им ја стварно нисам био потребан. Најме, чудо јелно колико трговача говори наш језик: наши емигранти, Руси, Бугари, све то заједно зча да продаје робу на српском... и да пита да ли имамо вакије... и да за н-ч нуди смешно малу суму.

Најзад, када сам рекао да улазница за Пинакотеку кошта 50 фенига (упоређења ради једна Кока-Кола кошта исто толико) већина, њих десет (да не ређам имена) је решила да не посети изложбу.

Сасвим сам одустао од плана, рекао да ћемо навече да се састанемо у пивници и пошао сам с двојицом у Пинакотеку. Нису зажалили.

А навече смо нас десет пили три чаше пива...

А они су месец дана брали јагоде по Енглеској, руке су им црне као у ошачара и то се не скида... Али за те паре (тешко зарађене) хоће да купе пола Минхена — а то је немогуће.

И тако путује много наших по белом свету, пребројавају паре, јуре по радњама, стрепе од царина свих могућих, а често најјевтиније и најтрајније ствари не купе. Скупа им је једна од највећих изложби слика другима су скупи обиласци градова (чуо сам да је једна група седела у запрашеном дому у Лондону и непрестано играли таблица да не би трошила паре на транспортна средства до града.

Пропутовао сам кроз Немачку. Разговарао сам по Немачкој. И ма колико да се у много случајева ради о разговорима који не би заслужили озбиљнију пажњу неког са лепим мишљењем о својој култури и познавању материје о којој се разговара, ипак ови разговори говоре, у стању су да илуструју најшире речено стање духова код младих људи. Они често имају према нашим појмовима смешно наивне погледе нарочито на политичка питања и овај напис, ако ништа друго, може да послужи као докуменат њихове наивности.



Влада Величковић: ИЗ ПАРИЗА

Сутра

Сутра
кад сунце обасја дечаке
запитаћеш ветрове где сам.
Рећиће
да ме никада није било.
Отићићеш у позориште
и моја сенка
тихо ће одлутати у мрак.

Владимир СТОЈШИН

Они су са Острва

Тешко је било дискутовати са Елен. Она је Енглескиња. Обожава краља и све што је у вези са краљевском породицом. Плава је, пегава је, горко је плакала када је умро Ђорђе VI, мрзи његовог брата који је због личне среће са оном Симпсоновом одбио да прими престо. Међутим, најинтересантнији део разговора, био је онај о рату.

— Видите, колико смо ми Енглези добри. Дошли смо са нашом војском чак у Европу...

— А где се ви налазите?
— ... ми смо на острву. Није то сасвим исто. Дакле, дошли смо на Континент и гинули смо само да би вас ослободили.

Ко ли нас све није ослобађао. Од силне ревности ослободилаца малтене сви не изгубисмо. Али не рекох то, већ упиташ.

— А Американци.
— И они. Француска, Немачка и све земље би остале вечито поробљене да ми нисмо дошли.

— Да се ви не шалите?
Не. Није се шалила. Мислила је то озбиљно. Одушевљавала се енглеском и америчком хуманошћу и не верујем да је веровала и обраћала пажњу на примедбу да би Хитлер дошао до њих да га они нису преухитрили.

— Гласођу за конзервативце, рекла је даље. Када су лабуристи били на власти, економска ситуација је била много боља. Атли је сувише поштен да би се бавио политиком.

— Колоније?
— Они су незахвални. Ми смо им толико добра учинили...

Ту је седео Хитлер

Франц, 27 година, родом из Берлина, ради у центру. Мрзи Русе, али исто тако и америчку пропаганду про-

БОРА
ЈОВАНОВИЋ
директор ДИФ-а

SPORT

ФИЗИЧКА КУЛТУРА НА УНИВЕРЗИТЕТУ



Бора Јовановић

(Наставак са 1 стране)

образан план и програм чије би се савлађивање проверавало разним устаљеним формама испитивања и оцењивања. За увођење те наставе, одмах данас, не постоје ни материјални ни кадровски услови. Они се могу изградити, али је то питање неколико година. Но њиховом стварању треба прићи одмах. У другом случају постоји обавезно бављење физичком културом, али остаје слобода у избору вида односно методе као и уже друштвене средине у којој ће се појединачно активирати.

Једно је у сваком случају јасно. Без обзира да ли се одлучимо за један или други вид, обавеза се неће моћи никад да односи само на студенте иако они покрећу ово питање.

ФОРМЕ ТРЕБА ПРИМЕЊИВАТИ ДА БИ КРОЗ ИСКУСТВО ОД НЕКИХ ОДУСТАЛИ, А НЕКЕ УСАВРШИЛИ

Посебно се мора претрести питање организационих форми кроз које се ова широка активност треба да спроводи. Њих има више и треба их примењивати што пре како би се кроз искуства могло од неких одустајати а неке усавршити. Те форме биле би следеће:

1. Часови које организује и спроводи управа школе преко својих стално ангажованих стручних органа а кроз организациону јединицу семинар или катедру физичке културе.
2. Институт за физичку културу Београдског универзитета оји централно решава питање физичке културе свих факултета.
3. Сарадњом са ДИФ-ом.
4. Кроз савез спортских орга-

низација студената Београдског универзитета.

5. Кроз феријални савез.
6. Кроз повремене акције свих форума.

7. У склопу одговарајућих републичких савеза и Савеза спортова Србије, односно Савеза спортова Београда, осим добре воље.

У вези са свим овим могуће је и неопходно је одмах предузети мере које не прелазе оквире финансиских и организационих могућности наше заједнице.

НЕШТО О НАЈХИТНИЈИМ ЗАДАЦИМА

Пре свега универзитетски савет мора унети у своје законске прописе, и сугерирати да то учине и поједини факултети, задатак унапређење физичке културе студената кроз решавање питања њиховог физичког образовања, здравља, корекције и компензација биолошких утицаја који произилазе из живота и рада студената.

Затим треба предузети најхитније мере да се при изградњи школских зграда предвиде и просторије за физичко вежбање и то чак и по цену измене постојећих планова и програма планирања.

У много већој мери остварити сарадњу школских власти и Савеза спортских организација студената.

Бар хонорарно ангажовати по једног стручњака за по две школе.

Темељно продискутовати о стварању неког сталног универзитетског органа за питања физичке културе у свим њеним видовима.

Засада добра воља постоји и са једне и са друге стране, студентске и школске, треба још органи друштвеног управљања да се навикну на обавезу да решавају и проблеме из ове до данас занемарене области.

ENGLEZI O NAŠIM STUDENTIMA ATLETIČARIMA

AMATERIZAM i slobodno vreme

Nedavno je godišnjem savetovanju engleskih nacionalnih atletskih trenera — održanom u Londonu — prisustvovao naš savezni atletski trener Dragan Petrović. Donosimo posle londonskog savetovanja napis Dragana Petrovića u kome iznosi neke momente za naše čitaoce.

Već na samom savetovanju referenti su često pominjali problem slobodnog vremena za trening. Jer, rezultati u atletici su već tako visoki da je ako se traži postizanje najvišeg kvaliteta, neopohodan svakodnevni višecasovni trening. Diskusiju po ovom problemu, zaključio je čuveni engleski trkač Banister, kada je na konferenciji za štampu, koju je održao tih dana, saopštio da se povlači sa atletske staze jer mu nedostaje slobodno vreme za trening. Međutim za mene, diskusija o ovom problemu nije završena, bar ne na ovaj način. Uostalom i sam Banister je svojim primerom, isključujući njegovu poslednju odluku i naročito sadržaj izjave, dokazao da je moguće biti amater i svetski rekorder.

U slobodnom vremenu često sam sa engleskim stručnjacima razgovarao o našim atletičarima-studentima, i nekim problemima u ovom sportu.

Već je pozgato šta je Piri rekao o Mugoši. Interesantno je mišljenje engleskih trenera o ostalim našim atletičarima studentima, atletskim rekorderima čija su imena doprla do Londona. Skoro svi oni smatraju da

će Longer osvojiti prvo mesto na idućem prvenstvu Evrope na 100 m, s preponama. Milakova smatraju najvećim konkurentnom svome Eliotu. Milakov je u borbi s Eliotom postao studentski prvak sveta u Dortmundu a Elliot mu se revanširao u Bernu osvojivši treće mesto iza Landstrema (Finska) i Lundberga. Dalje smatraju da od Jovančića treba očekivati velike podvige, koje je najavio svojim rekordima od 10,5. Takođe i od Krivokapića čija konkurencija sa najboljim engleskim bacačima diska Farohom potseća na konkurenciju Milakova sa Eliotom, Faroh je pobedio našeg Krivokapića na internacionalnom prvenstvu Engleske dok mu se Krivokapić revanširao na prvenstvu Evrope u Bernu.

Od naših studentikanja najviše cene Milku Babović koja se već predstavila engleskoj publici osvojivši drugo mesto na internacionalnom prvenstvu Engleske, a najviše očekuju od Cice Kalušević koju ubrajaju u kandidatee za zlatnu medalju u Melburnu.

Razgovarajući o atletici na engleskim univerzitetima saznao sam da je atletika sport broj jedan u Engleskoj. Najpoznatiji univerziteti, Oksford i Kembridž, imaju čak plaćene trenere, koji rade sa studentima samo na atletici. I ostali engleski univerziteti imaju svoje plaćene trenere koji rade i vode računa o svim sportovima na univerzitetu.

Ja sam ih upoznao sa stanjem sporta na našim univerzitetima. Njihovo interesovanje je naročito pobudila organizacija sporta na Bеоградском универзитету i naši dalji pokušaji u ovom pravcu. Smatraju da je ideja sa centrima za pojedine sportove koje već ostvarujemo na Bеоградском универзитету veoma dobra, jer omogućava razvoj ovih sportova pod specijalnim okolnostima studentskog života i rada.

Ovom prilikom izražena je obostrana želja za čvršćom saradnjom na sportskom polju između studenata Bеоградског универзитета i studenata Oksforda i Kembridža.

M. TRIFUNOVIĆ

Dragan PETROVIĆ

NOVE VEZE

GOSTOVANJE „PRAVNIKA“ U SENTI

Na poziv učenika mađarske i srpske gimnazije, gostovala je u Senti pojačana košarkaška ekipa „Pravnik“. „Pravnik“ je odigrao tri utakmice i sve tri rešio u svoju korist. U susretu sa mađarskom gimnazijom beogradski studenti prava su dobili sa 50:36, sa srpskom gimnazijom rezultat je 43:33. U najinteresantnijoj utakmici, „Pravnik“ je pobedio najbolje igrače mađarske i srpske gimnazije sa rezultatom 41:35. Skoro na svim utakmicama bili su najbolji od

studenata Zivić, Mitrović i Vitković, a od učenika istakli su se Sipoš i Cibafi.

Košarka je veoma popularan sport u Senti, zato i nij čudo što je sportska dvorana na svakoj utakmici bila ispunjena do poslednjeg mesta. Aplauzi su stalno odjekivali, ali najjači je bio onda kada su učenici i studenti međusobno izmenjali poklone u znak sećanja na ove susrete.

Ovo je možda prvi put da je jedan fakultet otpočeo saradnju sa

gimnazijom iz unutrašnjosti.

Učenici su na ispraćaju poželeli da im češće dolazimo i da ovi susreti postanu tradicionalni.

Možda je ovo najbolji dokaz da onaj prostor koji obeležava igralište za sportske susrete, ne mora da služi samo za to, već da se preko njega upoznaje i povezuje međusobno omladina koja će razmenjivati iskustva i stvarati drugarske veze.

IV REDOVNA GODIŠNJA SKUPŠTINA AKADEMSKOG AEROKLUBA

Plodne godine Akademskog aerokluba

PRED
LETENJE



Na slici: članovi Akademskog aero kluba vrše poslednje pripreme i pregled jedrilice pred uzletanje.

Prošle nedelje u prostorijama Mašinskog instituta održana je IV redovna godišnja skupština Akademskog aero kluba. Iz iscrpnog izveštaja koji je podneo predsednik kluba vidi se da je klub i pored materijalnih poteškoća postigao dobre rezultate. Osvrćući se na rad pojedinih sekcija, on je istakao da je u prošloj godini formirana Vazduhoplovna škola uzajednici sa ostalim beogradskim aero-klubovima. Škola je i pored malog letačkog parka sa kojim je raspolagala, postigla zavidne rezultate. Obučeno je deset »B« i »C« pilota članova kluba, a redovnu trenazu na jedrilicama imalo je petnaest članova. Početna obuka motornog letenja nije se vodila jer nije bilo aviona za te svrhe.

SREBRNO C I 16 ZVANIČNO C PILOTA

Veliki uspeh škole je svakako stvaranje eskadrile rezervnih oficira. Osamnaest ljudi za nepuna tri meseca dobilo je redovnu godišnju trenazu za rezervne oficire u Armiji. Izvr-

šeno je osam stotina poletanja sa 760 časova naleđa bez ijednog manjeg loma ili udesa. To je doista lep uspeh kome treba zavideti. Osim toga treba napomenuti da je u školi izvedeno 2040 poletanja sa 108 časova na vetru, 608 poletnja sa 211 časova izvršenih u aerozaprezi.

Rad sekcije motornih pilota, je-drilčara i padobranaca, odvijao se uglavnom u okviru vazduhoplovne škole. Sem tečajeva za početnike koji su se vodili u okviru kluba, organizovana su dva početna tečaja koje je završilo 56 članova. Na letenje je pošlo oko trideset, a svega deset je završilo »A« i »B« kurseve. Tako sada u klubu ima šest srebrno »C« pilota i oko šesnaest zvanično »C« pilota.

Na jedriličarskom prvenstvu Srbije ekipa ovog kluba zauzela je sedmo mesto, dok je na prvom jugoslovenskom aero-reliju zauzela jedanaesto mesto. Na unapređenju modelarstva, modelarska sekcija uradila je sledeće: izrađeno je osam nacrtu sopstvenih konstrukcija za motorne modele od domaćeg materijala. Rad

sa podmlatkom je bio plodniji nego ranijih godina. U isto vreme modelari su i aktivni saradnici najviše modelarske institucije.

MALO ZNAJU O NAMA

Ističući problem agitacije i propagande, referent je podvukao da klub i pored svega nije uspeo da prodre u javnost Beograda. Nedorvoljno je korišćen propagandni materijal kao i štampa. Govoreći o međunarodnoj saradnji, istakao je da klub ima direktne veze sa aeroklubovima Minhena, Beča, Sara, a u toku je i uspostavljanje veze sa aeroklubom Pariskog univerziteta.

Posle referata razvila se živa diskusija. Kroz nju se uglavnom postavilo pitanje omasovljenja kluba. Mnogi su istakli kao razlog to što 90% u upravi i klubu sačinjavaju studenti Tehničkog fakulteta i to većinom sa starijih godina. Predloženo je da u novu upravu uđu i predstavnici sa ostalih fakulteta. Diskutanti su uočili da treba stvoriti čvršće veze sa ostalim fakultetima i na onim mestima gde postoje mogućnosti oformiti vazduhoplovne grupe. Radi popularizacije ovog sporta, odlučeno je da se buduće skupštine održavaju svake godine na drugom fakultetu.

Na kraju su nagrađeni najbolji članovi kluba i izabrana nova uprava u koju su ušli predstavnici sa ostalih fakulteta.

D. VUČINIĆ